

Finansmarkedsfondet: Årsberetning 2020, ved Norges forskningsråd

Finansmarkedsfondet kan gi økonomisk støtte til forskning på finansmarkedene og til allmennopplysning som gir bedre kunnskap om hvordan finansmarkedene fungerer, samt økt etisk bevissthet. Norges forskningsråd har siden 2005 ivarettatt sekretariatsansvaret for Finansmarkedsfondet som et forvaltningsoppdrag for Finansdepartementet. Som følge av revidering av regelverket 04.06.15 overtok Norges forskningsråd ansvaret for oppfølging og kontroll av Finansmarkedsfondets prosjektportefølje. På grunn av korona-pandemien har en rekke av Finansmarkedsfondets prosjekter meldt om forsinkelser i fremdrift og slutføring. Dette samsvarer med erfaringer fra Forskningsrådets egen prosjektportefølje for 2020.

Innledning

Etter privatisering og salg av Oslo Børs ASA og Verdipapirsentralen ASA, vedtok Stortinget at deler av overskuddet fra salgene skulle avsettes til et finansmarkedsfond. Årlig avkastning fra fondet ble de første årene benyttet til å støtte forskning og allmennopplysning knyttet til finansmarkedene. I Prop. 1 S (2012-2013) foreslo Finansdepartementet å etablere en ny modell for finansiering av Finansmarkedsfondet, hvor fondet opphørte fra 01.01.13 og fondskapitalen ble tilført statskassen og fondets virksomhet ble erstattet av ordinære utgiftsbevilgninger over statsbudsjettet fra og med budsjettåret 2013. Stortinget ga sin tilslutning til forslaget. Bevilgningsnivået skal holdes reelt uendret frem til 2030. Regelverk for Finansmarkedsfondet (sist revidert av Finansdepartementet 21.10.16) er gjengitt på fondets hjemmeside.

Som følge av det reviderte regelverkets § 11, jfr Finansdepartementets brev av 04.06.15 med vedlegg, overtok Norges forskningsråd ansvaret for oppfølging og kontroll av Finansmarkedsfondets prosjektportefølje. Styret og Forskningsrådet avgir hver sin årsberetning, som til sammen gir et utfyllende bilde av status og drift av Finansmarkedsfondet.

Administrative forhold

Finansdepartementet har et overordnet ansvar for den administrative håndteringen av Finansmarkedsfondet. Finansmarkedsfondet ledes av et styre som er oppnevnt av Finansdepartementet. Styret beslutter utdeling av midler. I 2020 ble det avholdt tre styremøter. Norges forskningsråd ivaretar sekretariatsansvaret for Finansmarkedsfondet som et oppdrag for Finansdepartementet. Oppfølging og kontroll av Finansmarkedsfondets prosjektportefølje er særskilte tilleggsoppgaver som også forestås av Forskningsrådet. Avtalen som regulerer oppdraget ble fornyet i november 2019 for fem nye år. Forskningsrådet har i samarbeid med Finansmarkedsfondets styre utarbeidet et notat som beskriver rutiner og prosedyrer for oppfølging og kontroll av fondets prosjektportefølje.

Status- og avviksrapportering

Selv om endringene i regelverket innebærer at Forskningsrådet har ansvaret for oppfølging og kontroll av Finansmarkedsfondets prosjektportefølje, gir Forskningsrådet styret rutinemessig en faglig og økonomisk status- og avviksrapportering i hvert styremøte. Det primære formålet er å gi styret informasjon som kan inngå som en del av beslutningsgrunnlaget i fremtidige bevilgnings saker. Avviksanalysen gir i tillegg styret mulighet til å revurdere sin prosjektbevilgning til prosjekter med vesentlige avvik.

I løpet av 2020 ble 5 allmennopplysningsprosjekter og 6 forskerprosjekter fullført, i tillegg ble 1 faglig konferanse avholdt, jfr. vedlegg 2. Resultater fra disse prosjektene, samt et populærvitenskapelig resymé av gjennomførte forskerprosjekter, er gjengitt på fondets hjemmeside.

Vedlegg 3 gir en oversikt over Finansmarkedsfondets igangværende prosjektportefølje per 31.12.20. Den samme oversikten ligger på fondets hjemmeside. Per 31.12.20 finansierer fondet 5 allmennopplysningsprosjekter og 16 forskningsprosjekter, samt 3 faglige konferanser.

Forskningsrådets kommentarer

Mottatte framdriftsrapporter er behandlet administrativt, og situasjonen i 2020 har vært preget av den pågående korona-pandemien. En rekke prosjekter har meldt om forsinkelser i fremdrift og slutføring av prosjektene. Enkelte av de slutførte prosjektene har ikke disponert hele prosjektbevilgningen, og ikke-disponerte midler er blitt tilbakeført.

Forskningsrådet orienterer Finansmarkedsfondets styre rutinemessig om status og avvik, og har i samarbeid med styret etablert rutiner for avvikshåndtering. Forskningsrådet legger til rette for en tett og god dialog med Finansmarkedsfondets styre om forhold som angår oppfølging og kontroll. Forskningsrådet har i 2020 lagt frem ett avvik av vesentlig karakter for styret. Avviket var ikke så alvorlig at det medførte inndragning av midler.

Riksrevisjonen reviderer Finansmarkedsfondet som en del av revisjonen av Forskningsrådet. Det har ikke vært noe å bemerke i løpet av 2020.

Regnskap 2020

Regnskap for 2020 fremgår av vedlegg 4.

Bevilgningen til Virksomhetsbudsjettet er en separat bevilgning (via Kunnskapsdepartementet), og holdes utenfor styrets budsjett for prosjektbevilgninger. Det årlige budsjettet for Finansmarkedsfondets virksomhetskostnader (tabell 3) tar utgangspunkt i Finansdepartementets overføring av dette separate budsjettet på 1,9 millioner kroner til Kunnskapsdepartementet i 2018.

Ubrukte midler fra 2019 ble overført til 2020 (499.341 kr). Ubrukte midler skyldtes hovedsakelig at utgifter til ekspertpanel i 2019 ble belastet 2020, ettersom panelmøtet ble avholdt i desember 2019.

Utgifter til administrasjon (inkl. informasjon) av Finansmarkedsfondet beløper seg til om lag 2 millioner kroner i 2020, mot om lag 1,7 millioner kroner i 2019, jfr vedlegg 4. Dette inkluderer bl.a refusjon til Norges forskningsråd for sekretariatsfunksjoner, honorarer og kostnader knyttet til styrearbeid og bruk av fagpanel i forbindelse med søknadsbehandlingen, samt kostnader knyttet til informasjon, prosjektoppfølgning og proaktivt arbeid. Ubrukte midler i 2020 (397.831 kr) skyldes bl.a at styremøter og ekspertpanelmøte har vært avholdt digitalt på grunn av korona-epidemien. Beløpet fremkommer under 'Gjenstående saldo' per 31.12, tabell 3 i vedlegg 4, og overføres til 2021.

For kommentarer til regnskapet henvises det til styrets årsberetning for 2020.

Lysaker, 5. februar 2021

Norges forskningsråd

Christine Tørklep
Avdelingsdirektør

Gro Marthinsen
Seniorrådgiver

De to årsberetningene fra styret og Forskningsrådet inneholder de samme vedleggene.

- Vedlegg 1: Finansmarkedsfondet: Prosjektbevilgninger i 2020
- Vedlegg 2: Finansmarkedsfondet: Gjennomførte prosjekter i 2020
- Vedlegg 3: Finansmarkedsfondets igangværende prosjektportefølje per 31.12.20
- Vedlegg 4: Finansmarkedsfondet: Regnskap 2020

Finansmarkedsfondet: Prosjektbevilgninger i 2020

Allmennopplysning (3):

- ✓ AksjeNorge: *Egen Pensjonskonto - dine valg avgjør pensjonen* (pnr 313503): 457.000 kroner.
- ✓ Norsk klimastiftelse: *EUs Green Deal, klimarisiko og finansmarkedet: Hva bør ansatte, investorer og kunder vite?* (pnr 322160): 742.000 kroner
- ✓ Forskning.no: *Allmennrettet formidling av finansmarkedsforskning på forskning.no* (pnr 322163): 904.000 kroner

Forskning:

Igangværende prosjekter: 4

- ✓ Halvard Haukeland Fredriksen, Universitetet i Bergen, *EØS-finanstilsyn – en rettsvitenskapelig analyse om Norges tilknytning til EUs tilsynssystem for finansmarkedet* (Post.doc stipend): 470.000 kroner (videreføring i 2020) og 673.000 kroner (slutføring i 2021).
- ✓ Martin Blomhoff Holm, SSB: *The Effects of Education on Returns to Wealth* (pnr 294978): 364.000 kroner (videreføring I 2020) og 596.000 kroner (videreføring I 2021).
- ✓ Knut Anton Mork, NTNU: *Beslutningsmodell for risikotaking i og uttak av midler fra SPU* (pnr 294398): 429.000 kroner (videreføring i 2020) og 391.000 kroner (slutføring i 2021).
- ✓ Dagfinn Rime, Handelshøyskolen BI: *Money Markets after the Global Financial Crisis: Functioning and Regulation* (pnr 294953): 75.000 kroner (videreføring I 2020) og 160.000 kroner (videreføring i 2021).

Nye prosjekter: 6

- ✓ Samuli Knüpfer, Handelshøyskolen BI, *Individual Investors and Asset Prices* (pnr 309855): 612.000 kroner for 2020 og 128.000 kroner til videreføring i 2021.
- ✓ Ida Sognnæs (tidl. Christa Clapp), CICERO, *Using scenarios to assess climate risks in the financial sector* (pnr 309613): 755.000 kroner for 2020 og 473.000 kroner til videreføring i 2021.
- ✓ Antonello Maruotti, Universitetet i Bergen, *Statistical modelling and inference for (high-dimensional) financial data* (pnr 309218): 318.000 kroner for 2020 og 200.000 kroner til videreføring i 2021.
- ✓ Janis Berzins, Handelshøyskolen BI, *The link between household and firm finance: family firms, family networks, and real estate investments* (pnr 310146): 358.000 kroner for 2020 og 415.000 kroner til videreføring I 2021.
- ✓ B. Espen Eckbo, Norges handelshøyskole, *Benefit Corporations* (pnr 315930): 100.000 kroner.
- ✓ Mads Andenæs, Universitetet i Oslo, *Central Banks' expanding role in financial markets* (pnr 315503): 602.000 kroner.

Faglige kurs og konferanser: 1

- ✓ Paul Ehling, Handelshøyskolen BI, *Environmental, social and governance (ESG) investing* (pnr 321049): 199.100 kroner.

Finansmarkedsfondet: Gjennomførte prosjekter i 2020

Oversikten nedenfor viser forsknings- og allmennopplysningsprosjekter som er avsluttet i 2020. For utfyllende oversikt over formidlingsaktivitet og presseomtale, se Finansmarkedsfondets hjemmeside.

Allmennopplysning (5)

- ✓ Ellen Katrine Nyhus, NORCE: *Finansielt kunnskapsnivå og finansiell atferd i Norge* (pnr 290117)
- ✓ Stefano Esposito, WWF Verdens naturfond: *Tap av natur som finansiell risiko* (pnr 296896)
- ✓ Richard J. Aardal, KÅKÅ Kverulankatedralen: *KÅKÅnomics 2019-Norges og Nordens økonomifestival* (pnr 299850)
- ✓ Tor Dølvik, Transparency International Norge: *Hvem eier Oslo? Hvitvaskingsrisiko i det norske eiendomsmarkedet?* (pnr 310769)
- ✓ Synnøve Hokholt Sagafos, Rethinking Economics: *Rethinking Accounting* (pnr 310771)

Forskning (6)

- ✓ Hans Krogh Hvide, Universitetet i Bergen: *Portfolio choices of Norwegian investors II* (pnr 250215)
- ✓ Ronny Gjendemsjø, Universitetet i Bergen: *Towards more stability, competitiveness and predictability in the financial sector* (Post.doc stipend) (pnr 250219)
- ✓ Danielle Zhang, OsloMet: *CEO's Personal Risk Attitudes and Corporate Financing and Investment Policies* (pnr 250251)
- ✓ Andreas Fagereng, SSB: *Do All Individuals Gain Equally in Capital Markets? Shedding Light on the Causes of Wealth Inequality* (pnr 261567)
- ✓ Ola Kvaløy, Universitetet i Stavanger: *Fair Advice* (pnr 274774)
- ✓ Plamen T. Nenov, Handelshøyskolen BI: *Frictions in the Housing Market* (pnr 274678)

Kurs og konferanser (1)

- ✓ Christopher Blebtreu, Handelshøyskolen BI: *Analytical Research in Financial Accounting Workshop 2020* (pnr 309072)

Finansmarkedsfondet: Igangværende prosjekter per 31.12.2020

Allmennopplysningsprosjekter: (5)

- ✓ Forskning.no, *Allmennrettet formidling av forskning og kunnskap om pensjon* (pnr 282736)
- ✓ Tax Justice Network – Norge: *Dataanalyse av det nye eierregisteret* (pnr 310768)
- ✓ AksjeNorge: *Egen Pensjonskonto - dine valg avgjør pensjonen* (pnr 313503)
- ✓ Norsk klimastiftelse: *EUs Green Deal, klimarisiko og finansmarkedet: Hva bør ansatte, investorer og kunder vite?* (pnr 322160)
- ✓ Forskning.no: *Allmennrettet formidling av finansmarkedsforskning på forskning.no* (pnr 322163)

Forskningsprosjekter: (16)

- ✓ Martin Blomhoff Holm, SSB: *The Effects of Education on Returns to Wealth* (pnr 294978)
- ✓ Knut Anton Mork, NTNU: *Beslutningsmodell for risikotaking i og uttak av midler fra SPU* (pnr 294398)
- ✓ Dagfinn Rime, Handelshøyskolen BI: *Money Markets after the Global Financial Crisis: Functioning and Regulation* (pnr 294953)
- ✓ Jon Petter Rui, Universitetet i Bergen, *Mellom rettssikkerhet og effektivitet. Nye rettslige strategier mot organisert økonomisk kriminalitet* (pnr 245864)
- ✓ Halvard Haukeland Fredriksen, Universitetet i Bergen, *EØS-finanstilsyn - en rettsvitenskapelig analyse om Norges tilknytning til Eus tilsynssystem for finansmarkedet* (pnr 261592)
- ✓ Roy Krøvel, OsloMet, *Making Transparency Possible - Interdisciplinary dialogues* (pnr 274577)
- ✓ Karin Thorburn, Norges Handelshøyskole, *CEO Incentives, Wealth and Risk Aversion* (pnr 274705)
- ✓ Alfonso Irarrazabal, Handelshøyskolen BI, *Time-varying disaster risk, asset prices and international business cycles* (pnr 274766)
- ✓ Tyler Hull, SNF, *Individual Investment Banker Connections, Advisor Choice, and Merger Performance* (pnr 250211)
- ✓ Yushu Li, Universitetet i Bergen, *Strategic Risk Adoption in Real Options under Multi-Horizon Regime Switching and Uncertainty* (pnr 274569)
- ✓ Samuli Knüpfer, Handelshøyskolen BI, *Individual Investors and Asset Prices* (pnr 309855)
- ✓ Ida Sognnæs, CICERO, *Using scenarios to assess climate risks in the financial sector* (pnr 309613)
- ✓ Antonello Maruotti, Universitetet i Bergen, *Statistical modelling and inference for (high-dimensional) financial data* (pnr 309218)
- ✓ Janis Berzins, Handelshøyskolen BI, *The link between household and firm finance: family firms, family networks, and real estate investments* (pnr 310146)
- ✓ B. Espen Eckbo, Norges Handelshøyskole, *Benefit Corporations* (pnr 315930)
- ✓ Mads Andenæs, Universitetet i Oslo, *Central Banks' expanding role in financial markets* (pnr 315503)

Faglige kurs og konferanser: (3)

- ✓ David Ruiz Baños, UiO: *Forsikringsseminaret ved Matematisk institutt 2020* (pnr 309790)
- ✓ Fredrik Wulfsberg, OsloMet: *Oslo Macro Conference* (pnr 309308)
- ✓ Paul Ehling, Handelshøyskolen BI, *Environmental, social and governance (ESG) investing* (pnr 321049)

Finansmarkedsfondet - Regnskap 2020

(hentes fra grunnlagsbevilgningen)

Tabell 1: Disponibelt FoU-budsjett og forbruk		Noter	2020	2019
Bevilgning FoU		1	13 100 000	12 700 000
Overføringer			8 553 929	5 699 328
Disponibelt budsjett FoU			21 653 929	18 399 328
Forbruk/utbetalinger pr 31.12.			6 849 248,00	9 845 399,00
Herav:				
<i>Forskning og allmennopplysning</i>		2	6 849 248	9 845 399
<i>Administrasjon</i>				0
<i>Informasjon</i>				0
Gjenstående saldo pr 31.12.			14 804 681	8 553 929
Herav på:				
<i>Prosjekter</i>				-
<i>Avsetningskonto</i>			14 804 681	8 553 929
Tabell 2: FoU- bevilgninger			2020	2019
Bevilgning			13 100 000	12 700 000
Prosjektbevilgninger i alt			21 653 929	18 399 328
<i>Forskning og allmennopplysning</i>			21 653 929	18 399 328
<i>Administrasjon</i>			0	0
<i>Informasjon</i>			0	0
Tabell 3: Virksomhetskostnader			2020	2019
Virksomhetskostnader		3	2 001 510	1 671 499
Herav:				
<i>Refusjon</i>			1 334 390	1 119 000
<i>Styret</i>			402 499	447 964
<i>Søknadsbehandling</i>			264 621	94 317
<i>Formidling m.v</i>			-	10 219
Bevilgning			2 399 341	2 170 841
Gjenstående saldo pr 31.12		4	397 831	499 341

Oslo, 19.02.2021

Johan Skivik Aubell
sign.
 avdelingsdirektør
 Økonomiavdelingen
 Norges forskningsråd

Gro Martinsen
 seniorrådgiver

Finansmarkedsfondet

Noter til regnskap 2020

Note 1

Regnskapet følger tilsvarende regnskapsprinsipper som gjelder for Norges forskningsråd. Regnskapet er tilpasset regnskapsloven. Riksrevisjonen avgir ikke lenger noen særskilt revisjonsberetning for Finansmarkedsfondet, som i stedet inngår som en del av Forskningsrådet. Bevilgning blir inntektsført i tildelingsåret.

Note 2

For utbetalinger til *forskningsprosjekter* praktiserer Finansmarkedsfondet automatisk tertialvis kostnadsføring på prosjekter. Ultimo 2007 vedtok styret å endre utbetalingspraksis for *allmennopplysningsprosjekter*. Normalt utbetales 50 prosent av bevilgningen ved prosjektstart (undertegnet kontrakt), ytterligere 25 prosent ved anmodning underveis i prosjektperioden, og resterende midler ved godkjent sluttrapport. Som en konsekvens av dette følger faktiske utbetalinger en annen syklus enn styrets tildelingsvedtak.

Note 3

Frem til 2018 ble hele bevilgningen til Finansmarkedsfondet bevilget over samme post i Statsbudsjettet (FIN kap. 1600, post 70). I 2018 ble bevilgningsmodellen endret, ved at deler av bevilgningen ble skilt ut i en egen **virksomhetsdel**, som bevilges via Kunnskapsdepartementet (KD kap. 285, post 55). Virksomhetskostnader *etter 2018* er sammenlignbar med postene Administrasjon og Informasjon frem t.o.m. 2017. Virksomhetsbudsjettet har nullvekst, og holdes på 2018-nivå (1,9 millioner kroner).

Note 4

Gjenstående saldo er ubrukte midler som ikke er benyttet i 2020, og som overføres til 2021. Gjenstående saldo pr 31.12.20 fremkommer på følgende måte:

- Disponibelt budsjett for 2019 var på 2.170.840 kr (1,9 mill. kr i bevilgning + overføring av 270.840 kr fra 2018). Forbruket i 2019 var på 1.671.499 kr, og saldo (ubrukte midler) på *499.341 kr ble overført til 2020*.
- Disponibelt budsjett for 2020 var på 2.399.341 kr (1,9 mill. kr i bevilgning + overføring av 499.341 kr fra 2019). Forbruket i 2020 var på 2 mill. kr, og saldo (ubrukte midler) på *397.831 kr overføres til 2021*.